

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл
жирлеге Башкарма комитеты

КАРАРЫ

20 декабрь 2021 ел

№ 29

«ТР Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл
жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм
урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын раслау
турында»

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007
елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ
номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта
эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы
Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта
эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан
Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге башкарма
комитеты

КАРАР БИРЭ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл
жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә
ярдәм итү Программасын расларга (Программа кушып бирелә).
2. 2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында
<http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлегенә рәсми сайтында
<http://kukmor.tatarstan.ru> адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати
стендларында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кукмара муниципаль районы
Сәрдекбаш авыл жирлеге Башкарма
комитеты житәкчесе

Нәбиев И.М.

РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге башкарма комитетының 2021 елның 20 декабрендәге 28 номерлы карары белән

Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы паспорты

Программаның исеме	«Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы»
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Кукмара муниципаль районының Сәрдекбаш авыл жирлеген буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү исәбенә икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәэмин итү проблемаларын хәл итү
Программаның бурычлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеген буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Барлык дәрәжәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру; 4. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хақы дәрәжәсен минималь куллану бюджеты бәясеннән дә ким булмаган күләмдә тәэмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Жәмгыять коммуникацияләре системасын үстерү; 7. Халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә районның балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алып, кече бизнес өлкәсенә эш белән мәшгуль булмаган халыкны жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен арттыру.

Программаны финанслау күләме	Чараларны тормышка ашыру өчен Сәрдекбаш авыл жирлеге бюджеты хисабына финанслау күләме каралмаган. Сәрдекбаш авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары
------------------------------	--

Программа бүлекләре

1. Сәрдекбаш авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәмин итү
4. Программаның социаль-икътисадый нәтижелегенә көтелгән бәя
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Сәрдекбаш авыл жирлеге буенча 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1. Сәрдекбаш авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгымлы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенең тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яна эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

- халыкның төп массасының ижтимагый психологиясенең һәм тормыш ориентирларының үзгәрүе;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгымлылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуның белән бәйле рәвештә Кукмара районы Сәрдекбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Өлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнә.

Кече эшмәкәрлек 2021 елның 01 декабрдә торышы буенча түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлекләре	2020 ел хисап	2021 ел хисап
1	Сәрдекбаш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәмлек	19	19

2	Шулардан:			
	Авыл хужалыгы	берәмлек	1	1
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берәмлек	0	0
3	Шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән физик затлар саны	кеше	6	6
	кече предприятиеләр	берәмлек	12	12
	юриск зат белеме булмаган физик затлар	берәмлек		
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы совмествительләрдән башка) хезмәткәрләрнең исемлек буенча уртача саны	кеше	99	99
	шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше	92	92
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	7	7

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Кукмара муниципаль районының Сәрдекбаш авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек өлкәсендә элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Жирлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлегә үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлыгы, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булмавы фондында үз финанс чараларың житмәве;
- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълүматы аз булу, административ киртәләр һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;
- жирлекнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечлекләргә кытлык булу.

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының социаль жаваплылыгы югары булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген алып бара торган икътисад тармакларының диспропорциясе (сәүдәнең шактый үсеше фондында житештерүнең житәрлек дәрәжәдә үсмәве).

Сәрдекбаш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба да үстерү һәм булган каршылыкларны урыннарда мәгълүмати, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элементларне һәм кооперацияне жайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән генә жинеп чыгу мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирерәк.

2. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Чараларны тормышка ашыру өчен Сәрдекбаш авыл жирлегә бюджетында финанслау чыганакалары каралмаган.

Финаслау күләмнәре – Сәрдекбаш авыл жирлегендә кече бизнес субъектларының үз акчалары

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижелелегенә көтелгән бәя

Программа Кукмара муниципаль районының Сәрдекбаш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабиллекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китерүне стимуллаштыра торган уңай икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту;

- эш белән тәмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хафын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәмин итү;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгы арту.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре

Жирлек халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемтә өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижелә үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

3. Сәрдекбаш авыл жирлеге эшмәкәренә уңай имиджын һәм жәмәгәтьчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай фикер формалаштыру;

4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек башлангычын хуплау һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакемият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	Сәрдекбаш авыл жирлегенә кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Сәрдекбаш авыл жирлеге Башкарма комитеты

8. Сәрдекбаш авыл жирлегә территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстөрү Программасының төп чаралары

№ т/б	Чаралар исемлегә	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәу вакыты
1	2	3	4	6
1. Эшмәкәрлеккә инновацион үсеш (инфраструктураны үстөрү, инновацион потенциалны гәмәлтә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)				
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру; шул исәптән укуыту, мәтълүмати тәмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. ларны уздыру	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәмә күрсәтү				
Сәрдекбаш авыл жирлегә буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәмә кысаларында чараларны гәмәлтә ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү				
2	Сәрдекбаш авыл жирлегә икътисадының өстенлекле юнәлешләрән үстөрү максатларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына Сәрдекбаш авыл жирлегә буенча жир кишәрлекләре, торак бундлар белән тәмин итүдә булышу	Жирлек икътисадының өстенлекле юнәлешләрән үстөрү максатларында кече һәм урта предприятиселәрне жир кишәрлекләре, торак бундлар сәүдә һәм житештерү бундлары белән тәмин итү; районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнен хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль икътисадларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль икътисадларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар

3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мағлұмати-консультацион ярдам күрсәтү.

1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдам итү һәм аны үстөрү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мағлұмати яктан тәэмин итү (букиетлар әзерләү)	Кече һәм урта бизнес вакилларынан алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Кукмара муниципаль районы Сәрдәкбаш авыл җирлегенә башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга җәлеп итү	Финанслагудан Башка 2022 – 2025 еллар
3. Эшмәкәрнен уңай имиджын һәм җәмагәтьчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай фикер формалаштыру			
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга җәлеп итү	Эшмәкәрлекне үстөрүгә ярдам итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенен ин яхшы субъектлары эшенен алдынгы тәҗрибәсен тарату, Сәрдәкбаш авыл җирлегенен социаль-икътисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслагудан Башка 2022 – 2025 еллар